

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

VII. Quomodo pulso Eleusio Macedoniano, Eunomius Cyzici Episcopatum adeptus est: & unde ortus fuerit: & quod cum Notarius esset Aëtii impii, illum sibi imitandum proposuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

A

Κεφ. ζ'

CAPUT VII.

ὅτι ἰνὸν μὲν κυζίκου γέγονεν ἑπίσκοπος, εὐεῦστον τὸν μακεδονικῶν ἐκβαλῶν· ἢ πῶς τὴν πόσιν ἄρμαθ, ἢ ὅτι αἰτίῃ τῆ ἀβίῃ ὑπογραφεὺς ἂν, τὰ ἐκείνη ἰζηλωσεν.

Quomodo pulso Eleusio Macedoniano, Eunomius Cyzici Episcopatum adeptus est: & unde ortus fuerit: & quod cum notarius esset Athei impij, illum sibi imitandum proposuit.

ΤΑῦτα ἀκήσας ὁ τῆς κωνσταντινέπολεως Ἐπίσκοπος, πρὸς ἀλλήλους πρὸς τὴν Ἐπισκοπὴν τῆς κυζίκου ἐνόμιον, ὡς δυνάμειον δεινότητι λόγων πρὸς ἑαυτὸν ἐλύσει τα πλῆθη καλεσθῆναι ἢ τῆς εὐνομίης, πρὸς σαγμα τῆ βασιλείας ἐκείδουσεν Ἰξωθεῖαδ μὲρ τὸν εὐεῦστον, ἐπιτρονίζεαδ δὲ τὸν ἐνόμιον καὶ δὴ τῆτε γηρομένε, οἱ πῶς τὸν ἐλεύστον ἔξω τῆς πόλεως ἐκθήσειον οἶκον κατὰ σκιδάσαντες, τὰς σωμαγωγὰς ἐποιήσαντο καὶ πῶς μὲν ἐλθούσιν, τοσαῦτα εἰρηδῶ πῶς δὲ εὐνομίης, ἐκείνη λεκίεον ἐνόμιον ὑπογραφεὺς γέγονεν αἰτίῃ, τῆ Ἰπκλήθην ἀβίῃ, ἢ καὶ ἀνωτέρω πεποιήμεθα μνήμῃ σωμαδ δὲ αὐτῶ, τὸν ἐκείνη θεοσικὸν τρόπον ἐζηλωσε λέξειδοις τῆ γολάζων, καὶ ποιῶν ἑαυτῶ θεοσικῶτα, ὅσῃ ἢ δαυεῖδ ἐκ τῆτων τῆ τυφωθεῖς, εἰς βλασφημίαν Ἰξίπεσε, τὸ λρεῖς μὲν δόγμα ζηλώων ἢ πολλὰ ἢ τοῖς τῆς ἀληθείας δόγμασι πολεμῆδ ὀλιγομαθῶς μὲν ἔχων πρὸς τὰ ἰεραῖ γράμματα, καὶ μὴ ἢ σωμαίει αὐτὰ δυνάμειον· πολύχερ ἢ τῆ λέξιν, καὶ τὰ αὐτὰ πῶς ἐρέθων αἰε, ἢ μὴ δυνάμειον πῶς γηράδ ἢ πρὸς τῆ ἰσκοπῆ· ὡς δεικνύσιν αὐτῶ οἱ ἐπὶ τὸ μοι, ἢς ἐμαθαισπόνησεν εἰς τῆ πρὸς ῥωμαῖες τῆ διποσολῆ Ἰπποσολῆ πολλὰς γδ λόγους εἰς αὐτῶ ἀναλώσας, τῆς Ἰπποσολῆς τὸν σκοπὸν λαβεῖν ἢ δειδωῖ· ἐφάμιλλοι ἢ αὐτῶ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ φερέθροι λόγοι τυγχάνεσιν ὡν ὀβεκλόμεν ἢ πῶς λαβεῖν, ἐυρήσει ἐν πολυλεξία τῶ τῆ νομάτων ἐυέλειαν τῆτον τοῖνω τὸν ἐνόμιον ἐυδῶσιν πρὸς τὴν Ἰπποσολῆν τῆ κυζίκου πρὸς ἀλλήλο· ὡς ἐν ἐγῆρε ἢ τὴν τῆ σωμαθῆ διαλεκτικῆ χρωμῆδ, Ἰξενοφῶνει ὅδῃ ἀρεθωμῆρας αὐτῶ, καὶ ταραχῆ ἢ τὴν κυζίκου ἢ μὴ ἐνεγκόντες ἐν αὐτῶ τὸν λέξικὸν τύπον οἱ κυζικηνοῖ, τῆ πόλεως ἐλαύνεσιν ὁ ἢ κατὰ λαβῶν τῶ κωνσταντινέπολιν,

HÆc cum audisset Episcopus Constantinopolitanus, Eunomium Cyzicena urbis Episcopum constituit, ut pote qui eloquentiâ sua multitudinis animos ad se allicere posset. Qui cum venisset Cyzicum, Imperator edicto proposito, Eleusium quidem Ecclesis exturbari, Eunomium autem in sede collocari iussit. Quo facto, hi qui cum Eleusio erant, extra urbis muros edificatâ Ecclesiâ, collectas illic egerunt. Sed de Eleusio hæcenus. Nunc de Eunomio dicendum. Eunomius notarius fuit Athei cognomento Athei, cujus supra mentionem fecimus. Cum illo igitur diu verlatu, sophisticum ejus differendi modum imitatus est: & inani- bus quibusdam vocolis nimium deditus, fallaces argumentationes in suum ipsius damnum imprudens contexit. Ob hæc arrogantia elatus, in blasphemiam prolapsus est, dum Arij quidem opinionem sectatur: veritatis autem doctrinam variis modis impugnat. Et sacrarum quidem scripturarum parum omnino peritus fuit, nec earum intelligentiam assequi potuit. Verborum tamen copia abundans, & eadem assidue repetens, nunquam propositum sibi scopum valuit contingere: sicut manifeste declarant septem libri, quos in epistolam Pauli ad Romanos incassum elaboravit. Quamvis enim in ejus interpretatione multa consumpserit verba; institutum tamen Apostoli nullatenus est assecutus. Hujusmodi sunt etiam cæteri, qui circumferuntur ejus libri: quorum si quis experimentum capere voluerit, in magna verborum copia miram reperiet sententiarum inopiam. Hunc igitur Eunomium Eudoxius, ut dixi, ad Cyzicena urbis Episcopatum promovit. Qui cum illuc venisset, familiari sibi arte dialectica usus, auditorum animos conturbavit. Unde tumultus Cyzici exortus est: Tandem vero Cyziceni, cum inanem verborum ejus fastum ferre non possent, ex civitate eum ejecerunt. Ille autem Constantinopolim profectus, illic

cum Eudoxio mansit, & vacans habebatur Episcopus. Verum ne obrectandi causa hæc dixisse videamur, ipsa Eunomii verba, si placet, audiamus, quæ Sophistæ more disputans de Deo ausus est dicere. Sic enim ait ad verbum. De sua ipsius substantia Deus nihil amplius scit quam nos: nec illa ipsi quidem notior, nobis autem est obscurior. Sed quidquid nos de illa scimus, hoc omnino & ille novit: & contra quidquid ille scit, idem etiam in nobis absque ulla discrepantia reperies. Has & alias ejusmodi plures sophisticas ratiocinationes contexens Eunomius, præ stupore errorem suum non animadvertēbat Porro qua ratione ab Arianis postea discesserit, dicemus suo loco.

συνῆν μὲν τὰ εὐδοξίῳ χολοαῖος ὁ ἐπίσκοπος ἦν ἵνα ὁ μὴ δ' ὄξω μὲν λοιδορίας χάσει ταῦτα λέγειν. αὐτῆς ἐπ' ἀκνέ τῆς εὐνομίης Φωνῆς, οἷα θεοὶ ὁμοίως αὐτῆς λέγειν τοῖς μαθηταῖς γὰρ λέξιν τὰ δὲ ὁ θεὸς αὐτῆς τῆς εὐνομίας εἰδέν πλεον ἡμῶν ἐπίστα). εἰ δ' ἐστὶ αὐτῆ μαλλον μὲν ἐκείνῳ, ἤ τῶν δὲ ἡμῶν γὰρ σκορμηθῆ ἀλλ' ὅπως ἀν εἰδεί μὲν ἡμεῖς περὶ αὐτῆς, τῆτο πάλως καὶ κείνος οἶδεν ὁ δὲ ἂν πάλιν ἐκείνος, τῆτο εὐρήσεις ἀποθλαστικῶς ἐν ἡμῶν ταῦτα μὲν καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα εὐνόμιος θεοσιμαῖα ποιῶν οὐκ ἠδ' ἀνεῖ ὅπως ὁ τῶν λρειανῶν μικρὸν ὑστερον ἐχρησθη, καὶ χάσαν ἐρῶ.

C A P. VIII.

De oraculo quod in lapide inciso inventum est, tunc cum Chalcedonos muri ob iram Valentis Augusti destruerentur.

Superato Procopio, Imperator muros urbis Chalcedonis quæ ex adverso Byzantii sita est, dirui iussit. Id enim se facturum juraverat, propterea quod Chalcedonii à partibus Procopii stantes, probris ipsum & conviciis appetierant, & transeunti civitatis suæ portas clauserant. Itaque ex Imperatoris mandato muri urbis destructi sunt, & lapides ad Thermas publicas Constantinopoleos quæ Constantianæ dicuntur, transvecti. In uno autem ex iis lapidibus repertum est incisum oraculum, quod jamdudum quidem illic absconditum fuerat, tunc vero prolatum est in lucem. Id oraculum prædicebat, tunc cum aquarum copia suppeteret civitati, fore ut murus quidem urbi serviret: innumerabiles vero Barbarorum gentes post vastatas Imperii Romani Provincias, & post plurima perpetrata mala, ipsæ quoque tandem perirent. Sed nihil obstat, quominus ipsum etiam oraculum studiosorum gratiâ hic adiciamus.

Tempore quo liquidas agitabunt urbe choreas,
Lataque subsiliens hilares per compita Nympe,
Ac funesta dabit murus munimina thermis:
Tunc populi innumeri variis è gentibus orti,

Κεφ. η'.

Περί τῆς ἱερῆς τοῦ θεοῦ ἐν λίθῳ γυμνασίου. ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ τείχος ἐλύθη κατ' ὄργην τῆς βασιλέως εὐλαϊστῆ.

Οἱ Μένιοι βασιλεὺς, χαλκηδόνος τὴν ἀντικρὺ βυζαντικῆς πόλεως τὰ τείχη λυέν προσέταθην ὁμομοίως γὰρ τῆτο πρὸς τὸν νικήσαντα τὸν τυραννῶν, ὅτι χαλκηδόνος τῶν τυραννῶν περὶ εὐνομίας, αἰχρῶς ἀντὶ τῆς εὐνομίας, ἐπὶ τὰς πύλας τῆς πόλεως, προσέταθον ἀπέκλεισαν τὸ μὲν ἐν τείχῳ κλειεῖσθαι βασιλέως ἐλύθη καὶ οἱ λίθοι εἰς τὸ κωνσταντινουπόλεως δημόσιον λειψὸν μετέφεροντο, ὡς προσωνυμία κωνσταντιναίᾳ εὐρήσῃ ὅ ἐν εἰ τῶν λίθων ἐπιγεγραμμένος χρῆσμός, ὅς ἐκείνο πο μὲν ἐκ παλαιῆς τότε ὁ φανερός ἐργατῶν δηλων, ὡς ἡνίκα δαδιλῆς ὑδωρ ὑπάρξει τῆ πόλει, τότε τὸ μὲν τείχος λειψὸν ὑπάρξει τῆς μυρία ὁ φθλα βαρβάρων καὶ ἀδραματῶν τῆν ῥωμαίων γῆν, ἐπὶ πολλὰ κακὰ δρασταῖα τελευτήσῃ καὶ αὐτὰ φθαρήσῃ) εἰ δ' ἐν ὁ κωνσταντινουπόλεως ἐνεκεν καὶ τὸν χρῆσμόν ἐπὶ ταῦτα προσέταθαι

Ἀλλ' ὅτε δὴ ὑμῶν φαι δροσερὴν καὶ ἀσπὴν χροεῖλεν

Τερπόμενα γήσονται εὐσεφείας καὶ ἀγμάς,

Καὶ τείχος λειψὸ πολὺσον ἔσεται ἀλκαε.

Δὴ τότε μυρία φθλα πολυπερῶν αὐτῶν φθῶπων.

Αἰχρῶ